

Multikulturalizmus és diverzitás a 21. században  
Nemzetközi tudományos konferencia  
Beregszász, 2018. március 27–28.

Полікультурність та різноманітність у 21 столітті  
Міжнародна науково-практична конференція  
Берегове, 27–28 березня 2018 року

Multiculturalism and Diversity in the 21<sup>st</sup> Century  
International Academic Conference  
Berehove, March 27–28, 2018

Absztraktkötet

Збірник тез доповідей

Book of Abstracts

# MULTIKULTURALIZMUS ÉS DIVERZITÁS A 21. SZÁZADBAN

Nemzetközi tudományos konferencia  
Beregszász, 2018. március 27–28.

## Absztraktkötet

Szerkesztette:

*Nagy-Kolozsvári Enikő – Kovács Szilvia*



„RIK-U” Kft.  
Ungvár  
2018

УДК: 061.3

II– 79

A kiadvány a 2018. március 27–28-án Beregszászban megtartott a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Filológia Tanszéke és az Ungvári Nemzeti Egyetem Történelem és Nemzetközi Kapcsolatok Karának Multikulturális Oktatás és Fordítás Tanszéke által rendezett *Multikulturalizmus és diverzitás a 21. században* című nemzetközi tudományos konferencia absztraktjait tartalmazza.

Készült a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola  
Kiadói Részlegének műhelyében

Szerkesztette:

*Nagy-Kolozsvári Enikő – Kovács Szilvia*

Korrektúra: *Grica-Varcaba Ildikó, Lőrinc Marianna, Kordonec Olekszandr*

Tördelés: *Tótin Viktória, Dobos Sándor*

Borítóterv: *Kolozsvári István, Dobos Sándor*

A borítón látható fotót készítette: *Jablonykó Tamás*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felel: *Orosz Ildikó, Dobos Sándor*

A közölt absztraktok tartalmáért a szerzők a felelősek.

**A tudományos rendezvényt és a kiadvány megjelenését támogatta:**



Kiadó és nyomdai munkák: „RIK-U” Kft.  
88000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)  
Felelős vezető: Sztanyisevszkij Jevgen

ISBN 978-617-7692-09-5

© Nagy-Kolozsvári Enikő – Kovács Szilvia, 2018

© A szerzők, 2018

# ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ ТА РІЗНОМАНІТНІСТЬ У 21 СТОЛІТТІ

Міжнародна науково-практична конференція  
Берегове, 27–28 березня 2018 року

## Збірник тез доповідей

За редакцією:

*Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач*



ТОВ «РІК-У»  
Ужгород  
2018

УДК: 061.3

П– 79

Збірник містить тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Полікультурність та різноманітність у ХХІ столітті», яка відбулася 27–28 березня 2018 року в м. Берегове. Організаторами конференції стали кафедра філології Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ і кафедра полікультурної освіти та перекладу факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету.

Підготовлено у видавничому відділі  
Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ

За редакцією:

*Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач*

Коректура: *Ільдико Гріца-Варцаба, Маріанна Леврінц, Олександр Кордонець*

Верстка: *Вікторія Товтін, Олександр Добош*

Обкладинка: *Іштван Коложварі, Олександр Добош*

Автор фото на обкладинці: *Анатолій Яблонько*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр “Опацої Черє Янош” при ЗУІ ім. Ф.Р. ІІ*

Відповідальний за випуск: *Ільдико Орос, Олександр Добош*

За зміст тез відповідальність несуть автори.

**Проведення конференції та друк збірника здійснено за підтримки:**



Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»  
88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36. E-mail: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)  
Генеральний директор: Станішевський Євген Вікторович

ISBN 978-617-7692-09-5

© Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач, 2018

© Автори, 2018

# MULTICULTURALISM AND DIVERSITY IN THE 21<sup>ST</sup> CENTURY

International Academic Conference  
Berehove, March 27–28, 2018

## Book of Abstracts

Edited by:

*Enikő Nagy-Kolozsvári – Szilvia Kovács*



”RIK-U” LLC  
Uzhhorod  
2018

УДК: 061.3

П– 79

The publication includes papers presented at the international academic conference, "Multiculturalism and Diversity in the 21<sup>st</sup> Century" held on 27–28 March, 2018 in Berehove. The academic event was organised by the Department of Philology of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education and the Department of Multicultural Education and Translation, Faculty of History and International Relations of Uzhhorod National University.

Prepared at the Publishing Department of  
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education

Edited by:

*Enikő Nagy-Kolozsvári – Szilvia Kovács*

Proof-reading: *Ildikó Gríca-Varcaba, Marianna Lőrinc, Olekszandr Kordonec*

Makeup: *Viktória Tótin, Sándor Dobos*

Book cover: *Kolozsvári István, Sándor Dobos*

Book cover photograph by *Tamás Jablonykó*

Universal Decimal Classification (UDC): *The Apáczai Csere János Library of  
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

Responsible for publishing: *Ildikó Orosz, Sándor Dobos*

Authors are responsible for the content of abstracts.

**The international academic conference and the publication of abstracts sponsored by:**



Publishing and printing: "RIK-U" LLC  
88000 Uzhhorod, Gagarin Street, 36. E-mail: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)  
Responsible manager: Jevgen Stanyisevskiy

ISBN 978-617-7692-09-5

© Enikő Nagy-Kolozsvári – Szilvia Kovács, 2018

© Authors, 2018

## TARTALOM – ЗМІСТ – CONTENTS

<i>AFSHAR, NAEIMEH</i> : EFFECTS OF L1 DOMINANCE ON THE ACQUISITION OF ENGLISH SOUNDS BY TURKISH/PERSIAN BILINGUALS .....	15
<i>ALBERT ÁGNES</i> : KREATIVITÁS A NYELVOKTATÁSBAN .....	16
<i>ALKHRISHEH, HAZIM</i> : MOTIVATION, ATTITUDE AND EFFORT TOWARDS LEARNING ENGLISH: THE CASE OF MUTAH UNIVERSITY JORDANIAN MALE AND FEMALE STUDENTS.....	20
<i>ANDREYKO, VITALIY</i> : НОВА ПАРАДИГМА ЧЕСЬКО-СЛОВАЦЬКОГО МІЖДЕРЖАВНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЯК ПРИКЛАД ЦИВІЛІЗОВАНОГО СПІВІСНУВАННЯ ДВОХ КРАЇН .....	22
<i>BÁLINT, EMMA JÚLIA</i> : DIVERSITY OF MENTAL ILLNESSES IN THE HISTORY OF SOCIAL MEDIA IN THE 21 <sup>ST</sup> CENTURY .....	27
<i>BANYAS, VOLODYMYR / БАНЯС, В. В.; БАНЯС, Н. Ю.</i> : МАЛОВІДОМИЙ ІВАН ФРАНКО: ПОВІСТЬ «МІСІЯ» (ДО 130-ЛІТТЯ ВІД ЧАСУ ПЕРШОЇ ПУБЛІКАЦІЇ).....	30
<i>BARANY, ADALYBERT</i> : ВПЛИВ ПОДІЙ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ НА СВІТОГЛЯД ІМПЕ КЕРТЕСА ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ В РОМАНІ «ЗНЕДОЛЕНІСТЬ».....	33
<i>BÁRÁNY ERZSÉBET</i> : KORSZERŰ KÉTNyelvű Szótárak Alkalmazása a Kárpátaljai Magyar Iskolák Ukrán Nyelv Óráin.....	36
<i>BEREGSZÁSZIANIKÓ</i> : A MAGYAR NYELV ÉRETTSÉGI VIZSGA TARTALMA MINT NYELVI TERVEZÉSI KÉRDÉS A KÁRPÁTALJAI MAGYAR ISKOLÁKBAN .....	40
<i>BODOR VIKTÓRIA</i> : A DIALEKTOLÓGIAI ISMERETEK ALKALMAZÁSÁNAK FONTOSSÁGA AZ ÓVODAI ANYANYELVI NEVELÉSBEN (EGY EMPIRIKUS FELMÉRÉS EREDMÉNYEI ALAPJÁN).....	43
<i>BOGNÁR, CSABA</i> : UNIFORMIZED MULTICULTURALISM: WORLD STATE, UNIVERSAL LEGAL SYSTEM AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE AT THE DAWN OF CYBORG BEING.....	48
<i>CHONKA, TETYANA</i> : КУЛЬТУРНІ ЦІННОСТІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА У ТВОРАХ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.....	53
<i>CSÁSZÁR ISTVÁN</i> : SZOVJET–MAGYAR KAPCSOLATOK 1964-TŐL NAGYKÖVETI JELENTÉSEK ALAPJÁN, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KÁRPÁTALJAI MAGYARSÁGRA .....	60
<i>CSERNICKÓ, ISTVÁN</i> : BILINGUAL EDUCATION MODEL FOR THE MINORITIES: ALWAYS THE BEST SOLUTION?.....	62
<i>CSILLIK, ÉVA</i> : EFFECTIVE PRACTICES FOR MEETING THE LEARNING NEEDS OF ‘SUPERDIVERSE’ MULTI-LANGUAGE LEARNERS IN EARLY CHILDHOOD CLASSROOMS .....	70
<i>DEMCHENKO, INHA</i> : ПОЛІКУЛЬТУРНА ОСВІТА ІНОЗЕМЦІВ – МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ.....	73



<b>DOBOS, SÁNDOR:</b> OFFICIAL REGULARIZATION OF SETTLEMENT NAMES ON THE TERRITORY OF PRESENT-DAY TRANS-CARPATIA IN THE ERA OF THE FIRST CZECHOSLOVAK REPUBLIC (1919–1938).....	79
<b>DUDICS LAKATOS KATALIN:</b> MIT NEVEZNEK NYELVJÁRÁSNAK A KÁRPÁTALJAI MAGYAR ISKOLÁKBAN?.....	85
<b>FÁBIÁN, MÁRTA:</b> LISTENING STRATEGIES USED BY MONO- AND BILINGUAL MAJORS OF ENGLISH AT THE F. RÁKÓCZI II TRANSCARPATIAN HUNGARIAN INSTITUTE.....	88
<b>FÁBIÁN NÉMETH, BEÁTA:</b> LINGUISTIC LANDSCAPE AS A WAY OF PUBLIC COMMUNICATION IN VINOGRADOVO.....	91
<b>FAILASOFAH, FAILASOFAH:</b> STUDENTS’ CRITICAL LITERACY DEVELOPMENT: A STUDY OF TEACHERS’ INSTRUCTIONAL PRACTICES.....	94
<b>FEISAL, AZIEZ:</b> DEVELOPMENT OF ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE IN AN ISLAMIC BOARDING SCHOOL IN INDONESIA: A DYNAMIC SYSTEM PERSPECTIVE.....	95
<b>FODOR, KATALIN:</b> EFL TEACHERS’ TECHNOLOGICAL USE: POSSIBILITIES, ROUTINE AND EXPECTATIONS OF GENERATION Z.....	96
<b>GÁLADÉL:</b> A VALLÁSI KÖLCSÖNHATÁSOK NYOMAI A NÉPI KÉZIRATOS FÜZETEKBE.....	100
<b>GAZDAG VILMOS:</b> AZ OROSZ ÉS UKRÁN KÖLCSÖNSZAVAK KÁRPÁTALJAI MAGYAR NYELVJÁRÁSOKBAN VALÓ ELTERJEDTSÉGÉRŐL ÉS ALAKVÁLTOZATAINAK LÉTREJÖTTÉRŐL.....	106
<b>H. TÓTH ISTVÁN:</b> HOZZÁJÁRULÁS A KÁRPÁTALJAI HELYESÍRÁS-TANÍTÁS MINDENNAPJAIHOZ.....	112
<b>HIRES-LÁSZLÓ KORNÉLIA:</b> NYELVI TÁJKÉP BEREGSZÁSZBAN.....	113
<b>HNATYK, KATALIN:</b> NEW WINDS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN TRANSCARPATIA.....	118
<b>ГОРБАТ, ІРИНА ЛЮБА:</b> КУЛЬТУРНЕ РОЗМАЇТТЯ І ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО, ВІДОБРАЖЕНІ В КУЛЬТУРНИЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОВІТОВОГО МУЗЕЮ САТУ-МАРЕ.....	123
<b>HUSZTI, ILONA:</b> REALISATION OF REFLECTIVE TEACHING DURING THE TEACHING PRACTICE OF ENGLISH MAJOR STUDENTS.....	127
<b>ILLÉS, ÉVA:</b> MONOLINGUALS IN A MULTILINGUAL LANDSCAPE.....	132
<b>KARMACSI ZOLTÁN:</b> EGY KÁRPÁTALJAI GASZTROFESZTIVÁL NYELVI TÁJKÉPE.....	136
<b>KÉSZ BARNA:</b> MULTIKULTURALIZMUS A SZOVJET HADSEREGBEN – KÁRPÁTALJAI MAGYAR KATONÁK BESZÁMOLÓI ALAPJÁN.....	140
<b>KÉSZ BARNABÁS:</b> INTERETNIKUS JELENSÉGEK A KÁRPÁTALJAI MAGYARSÁG TÁRGYI KULTÚRÁJÁBAN.....	146
<b>KÉSZ MARGIT:</b> INTERKULTURÁLIS KÖLCSÖNHATÁS A KÁRPÁTALJAI FOLKLÓRBA SZAKRÁLIS SZÖVEGEK ELEMZÉSE ALAPJÁN.....	150

<b>KÉSZ RÉKA:</b> KULTÚRÁK TALÁLKOZÁSA KÜLFÖLDÖN MUNKÁT VÁL- LALÓ KÁRPÁTALJAI NŐK NARRATÍVÁI ALAPJÁN .....	155
<b>KHAVAVCHAK, OLEG:</b> ЕМОТИВНИЙ ДИСКУРС «ІСТОРИЇ РУСІВ» .....	162
<b>KONTRA H., EDIT:</b> FLIPPED CLASSROOMS IN APPLIED LINGUISTICS: PROMOTING 21 <sup>ST</sup> CENTURY SKILLS FOR LEARNING.....	169
<b>KORDONETS, OLEKSANDR:</b> МОТИВ СМЕРТІ У НОВЕЛАХ «ЗВИЧАЙ- НА ІСТОРІЯ» Б. ЛЕПКОГО ТА «ЗАПИСКИ НЕДУЖОЇ ЛЮДИНИ» О. ПЛЮЩА .....	173
<b>KOVÁCS SZILVIA:</b> AUTONÓM NYELVTANULÁS ÉS NYELVTANULÁSI STRATÉGIÁK HASZNÁLATA.....	180
<b>KOZMÁCS ISTVÁN:</b> KIS HAL A NAGY TENGEBEN VAGY NAGY HAL A TÓBAN? A KISEBBSÉGI ÍRÓ DILEMMÁJA.....	182
<b>KYCHAK, OKSANA:</b> ЛЮДИНА ЗАКАРПАТСЬКОГО ПОРУБІЖЖЯ: ПО- ЛІКУЛЬТУРНІСТЬ, ПАРАДИГМИ ПРИКОРДОННЯ ТА МІСЦЕВИ МЕНТАЛЬНІ КОРДОНИ В ЦЕНТРІ ЄВРОПИ .....	183
<b>KYSHARI, BETTINA:</b> РОЛЬ НАТО У ФОРМУВАННІ СУЧАСНИХ МІЖНА- РОДНИХ ВІДНОСИН .....	190
<b>LEBOVICS VIKTÓRIA:</b> NAGYÍTÓ ALATT A TOLMÁCSOLÁS .....	194
<b>LECHNER ILONA:</b> A KONTEXTUS SZEREPE A FORDÍTÁSBAN.....	196
<b>LIBAK, NATALIA:</b> НЕОЛОГІЗМИ У «ВЕЛИКОМУ ТЛУМАЧНОМУ СЛОВНИКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ» ЗА РЕДАКЦІЄЮ В.Т. БУСЕЛ.....	200
<b>LIZÁK, KATALIN:</b> EFL INSTRUCTION IN THE 21 <sup>ST</sup> CENTURY: MEETING THE CHALLENGES.....	203
<b>LŐRINCZ, MARIANNA:</b> CONCEPTUALIZING EFFECTIVE TEACHING.....	208
<b>LYASHYNA, ALLA:</b> ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДА- ЧІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ .....	214
<b>MÁDI, GABRIELLA:</b> LANGUAGE, POWER, ASSIMILATION, AND MINORITIES IN MULTILINGUAL SPACE (BASED ON CONTEMPORARY HUNGARIAN NOVELS).....	218
<b>MAJOR, ÉVA:</b> THE TRUE MYTH – CAN A UNIVERSITY LECTURE BE INTERACTIVE?.....	220
<b>MARHITYCH, DIANA:</b> УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНИ З ЄС: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ .....	224
<b>MÁRKU ANITA:</b> NYELVI TÁJKÉR: AZ INTERNETES MÉMEK KÁRPÁTAL- JAI MAGYAR VONATKOZÁSAI .....	229
<b>KOGA, MASAYUKI:</b> ІСТОРІЯ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН МІЖ ЯПОНІЄЮ ТА УКРАЇНОЮ .....	233
<b>MÁTÉ RÉKA:</b> KÖZÉPPONTBAN A NYELVTANULÓ: TÖBBNYELVŰSÉG A GYAKORLATBAN .....	236
<b>MEDGYES, PÉTER:</b> THE NATIVE/NONNATIVE CONUNDRUM REVISITED .....	239

<b>MELEHANYCH, HANNA:</b> СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТТЯ).....	240
<b>MILLISITS MÁTÉ:</b> A HOLLAND–MAGYAR REFORMÁTUS KAPCSOLATOK ÉVSZÁZADAI .....	245
<b>MOLNÁR D. ISTVÁN:</b> A NYELVI ÖSSZETÉTEL VÁLTOZÁSA KÁRPÁTALJA TERÜLETÉN 1880–1910 KÖZÖTT.....	246
<b>MOLNÁR JÓZSEF:</b> AZ ANGOL NYELV ISMERETE KÁRPÁTALJÁN – A 2001-ES UKRAJNAI NÉPSZÁMLÁLÁS ADATAI ALAPJÁN .....	249
<b>MÓNUS DÓRA:</b> DRÁMAPEDAGÓGIAI MÓDSZEREK AZ ANYANYELVOKTATÁSBAN.....	254
<b>MOSKALENKO, OLENA:</b> КРОС-КУЛЬТУРНЕ СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА ПРОФЕСІЙНУ АНГЛОМОВНУ КОМУНІКАЦІЮ.....	258
<b>MOTRUK, VIKTOR:</b> ЧИТАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ МЕТОД ПІДТРИМАННЯ І РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ФАХОВИХ МОТИВІВ УСНОГО МОВЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ).....	262
<b>MYSHKO, ANATOLIY:</b> ФІНЛЯНДІЯ ТА НАТО .....	267
<b>MYSHKO, SVITLANA:</b> ВИВЧЕННЯ КУЛЬТУРИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ .....	273
<b>NAGY-KOLOZSVÁRI ENIKŐ:</b> INTERKULTURÁLIS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE IDEGEN NYELVŰ GYERMEKIRODALOM SEGÍTSÉGÉVEL.....	277
<b>NEMES, ZSOLT:</b> TEACHING HUNGARIAN IN THE US HUNGARIAN WEEKEND SCHOOLS: HERITAGE OR FOREIGN LANGUAGE APPROACH?.....	278
<b>NSHIWI, DARIN:</b> THE IMPACT OF MULTI-COMPETENCE APPROACH ON LEARNING VOCABULARY AND SPEAKING SKILLS OF A THIRD LANGUAGE BY SYRIAN ADULT LEARNERS .....	279
<b>NYLABOVICH, YANA:</b> УКРАЇНСЬКО-СЛОВАЦЬКІ НЕВІДПОВІДНОСТІ ПЕРЕКЛАДУ В КОНТЕКСТІ КАТЕГОРІЇ ЧИСЛА ІМЕННИКА .....	280
<b>ÖVEGES ENIKŐ:</b> NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAM: A MEGOLDÁS A MAGYAR NYELVOKTATÁS PROBLÉMÁIRA? .....	284
<b>VIRAG, PAUL:</b> СПІВЖИТТЯ ТА БАГАТОЕТНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ПОВІТІ САТУ-МАРЕ У ХХІ СТОЛІТТІ .....	289
<b>PELESKEI, VIKTORIA:</b> MULTICULTURAL PERSPECTIVES IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN CANADA.....	292
<b>PENCKÓFER JÁNOS:</b> SZEMÉLYESSÉG, ÖNÉLETÍRÁS-JELLEG, „KÁRPÁTALJAI OLVASAT” BALLA LÁSZLÓ ÉLETMŰVE ALAPJÁN.....	298
<b>PILIPENKO, GLEB:</b> СЕРБСКИЙ ЯЗЫК В ВЕНГЕРСКИХ ШКОЛАХ ВОЕВОДИНЫ: ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ЛИНГВИСТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ.....	301

<b>W. PILLAR, GRANVILLE:</b> A CRITIQUE OF HEMISPHEROLOGY, MODALITY PREFERENCE AND LEARNING STYLES.....	308
<b>PITRA, NELYA:</b> НІМЕЦЬКИЙ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ.....	315
<b>POLYOVIY, MYKOLA:</b> ПЕРСПЕКТИВИ ЕВОЛЮЦІЇ КУЛЬТУРНОГО РІЗНОМАНІТТЯ СВІТУ ДО СЕРЕДИНИ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	318
<b>POPOVYCH, NATALIA:</b> РЕЛІГІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ У ПЕРЕКЛАДАХ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДІВ ДАВНЬО-ГРЕЦЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ).....	323
<b>ПЕВСЕ, АНДРЕЯ:</b> ТРУДНОЩІ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ УГОРЦЯМИ.....	327
<b>PUSKÁS VERONIKA:</b> ISKOLAI NYELVI TÁJKÉR NAGYBEREGEN.....	330
<b>R. FEDOR, ANITA:</b> INVESTMENT INTO HUMAN CAPITAL BY WOMEN WHO ARE TEMPORARILY AWAY FROM LABOUR MARKET.....	334
<b>SHELEMBА, MYKHAYLO; SHELEMBА, MARTA:</b> ВПЛИВ УГОРСЬКОГО ЧИННИКА НА ОСОБЛИВОСТІ ПАРТІЙНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	338
<b>SHPENIK, KATERYNA-MARIA:</b> LANGUAGE POLICY OF THE EUROPEAN UNION.....	346
<b>SHPENIK, SILVIA:</b> USING SOCIAL MEDIA IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES.....	351
<b>STEFUCA, VIKTÓRIA:</b> ТРУДНОЩІ УКРАЇНСЬКО-УГОРСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ВЛАСНИХ НАЗВ.....	355
<b>SZABÓ, NOÉMI:</b> CROSS-LINGUISTIC INTERACTION IN THIRD LANGUAGE LEARNING.....	357
<b>SZAMBOROVSZKYNÉ NAGY IBOLYA:</b> NEMZETISÉGI DIVERZITÁS KONTRA BIRODALMI UNIFORMIZÁLÁS. A SZOVJET OKTATÁSPOLITIKA JANUS-ARCÚSÁGA (1953–82 KÖZÖTT).....	359
<b>SZILÁGYI LÁSZLÓ:</b> EGYNYELVŰ ÉS TÖBBNYELVŰ KÖRNYEZETBEN FELNŐTT TANULÓK NYELVTANULÁSI STRATÉGIÁI ANGOLÓRÁN.....	361
<b>TASKOVICS OKSZANA:</b> KÖZÖSSÉGI OLDALAK A NYELVOKTATÁSBAN.....	365
<b>TODOROV, IHOR:</b> СУЧАСНІ ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	368
<b>TODOROVA, ANNA:</b> EASTERN PARTNERSHIP AND EXPANSION: THE UKRAINIAN PERSPECTIVE.....	373
<b>TODOROVA, NATALIA:</b> INTERCULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE AND CRITICAL CULTURAL AWARENESS: IMPLICATIONS FOR THE UKRAINIAN ESP CONTEXT.....	379
<b>TÓTH ENIKŐ:</b> A MAGYAR NYELV MEGJELENÉSE GECSE NYELVI TÁJKÉPÉBEN.....	384

<b><i>TYSHCHUK, ALLA</i></b> : ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ У ВНЗ УКРАЇНИ: ЗМІСТОВНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД.....	387
<b><i>US, HANNA</i></b> : ТЕРМІН «ДИТИНА» В ТЕРМІНОЛОГІЇ СІМЕЙНОГО ПРАВА: ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ВИМІР.....	392
<b><i>USTYCH, SERHIY</i></b> : СУЧАСНІ ТРАНСКУЛЬТУРНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ЗАКАР- ПАТТЯ.....	396
<b><i>USTYCH, SERHIY; BENCHAK, OLESYA</i></b> : СУТНІСТЬ, ФУНКЦІОНУВАН- НЯ ТА РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ТРАНСКОРДОННИХ СИСТЕМ .....	397
<b><i>VANČO, ILDIKÓ</i></b> : THE TEACHING OF THE SLOVAK LANGUAGE IN SCHOOLS WITH HUNGARIAN AS THE LANGUAGE OF INSTRUCTION IN SLOVAKIA: GENERAL OVERVIEW.....	401
<b><i>VOVKANYCH, IVAN</i></b> : ПОЛІКУЛЬТУРНИСТЬ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ .....	402
<b><i>VRÁBELY, TAMÁS</i></b> : MULTICULTURAL EDUCATION: WAYS AND METHODS OF IMPLEMENTATION IN UKRAINE .....	403
<b><i>VRAUKÓ, TAMÁS</i></b> : CODE SWITCHING IN HISPANIC-AMERICAN NARRATIVES .....	407
<b><i>WAWRZONEK, MICHAŁ</i></b> : ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ ЯК МІЖНАРОДНА ПРОБЛЕМА – НА ПРИКЛАДІ ПОЛЬЩІ, УКРАЇНИ ТА ІЗРАЇЛЯ .....	408
<b><i>WOŁEK, ARTUR</i></b> : OFFICIAL USE OF MINORITY LANGUAGES: BETWEEN SYMBOLIC POLITICS AND LOCAL PUBLIC POLICIES .....	413

## KULTÚRÁK TALÁLKOZÁSA KÜLFÖLDÖN MUNKÁT VÁLLALÓ KÁRPÁTALJAI NŐK NARRATÍVÁI ALAPJÁN

**Kész Réka**

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola  
Beregszász, Ukrajna  
*Ukraine*

Kutatásomban külföldön, elsősorban Magyarországon idősápolást vállaló kárpátaljai nők narratíváit dolgozom fel. A 2016 nyarán elkezdett terepmunka során Salánk településen élő, 45 és 65 éves életkor közötti munkavállaló asszonyokkal készítettem félig strukturált interjút.

Hipotézisem, hogy bár bizonyos értelemben azonos kultúra tagjaiként érkeznek az új környezetbe (azonos nemzetiség, magyar anyanyelv), a Magyarországon idősápolást vállaló nők a munkavállalás időtartama alatt mégis újonnan tapasztalt életviteli módokkal szembesülhetnek. Az megjelenő eltérő életvezetési modellek bizonyos formái kulturálisan kódoltak, idős-gondozó nő tehát a saját értékrendjéhez, vallási, gazdasági nézeteihez méri, és ez alapján tekinti helyesnek vagy helytelennek a látottakat, ez alapján sorolva helyes vagy helytelen kategóriába.

Az idősápoló nők narratívái alapján vizsgálom, hogy a munkavállalás mely szegmenseiben tapasztalnak (ha tapasztalnak) életmód-, életvitelbeli eltéréseket vagy hasonlóságokat. Kutatom, melyek azok az aspektusok, melyek révén esetleg elhatárolják önmagukat a fogadó közeg kultúrájától, illetve hogyan válik lehetővé a kultúrák közötti átjárás.

A kutatás folyamán tapasztaltam, hogy idegen országban, családban vállalt munka fokozott alkalmazkodásra készíti az idős-gondozást vállaló nőket. Az otthon megszokott szokásrendszer helyett egy új lép érvénybe [7, 53.]. A különbség jellemzően fejlett-kevésbé fejlett, gazdag-szegény, modern-tradicionális, vallásos-nem vallásos ellentétpárok mentén fogalmazódik meg, de a közös, magyar anyanyelvűség ellenére, az interjúkban gyakran megjelenik a nyelvhasználati eltérések okozta stigmatizáció is [2,73.]. Mindemellett az is lényeges, bár el nem döntött kérdés, hogy a másság, mellyel a munkavállaló szembesül a kultúra idegenségéből, vagy a fogadó közösség egy-egy tagjának a sajátosságából adódik.

A munka által lefedett időintervallumban az idős-gondozást vállalóknak kettős szintéren megjelenő tényezőkhöz kell alkalmazkodniuk. Egy-

részről fontos az idegen országban szükséges eligazodáshoz a fogadó ország kultúrájához való alkalmazkodás. Mindezekkel az utazás, különböző helyszínek közötti mozgás, vagy a szabadidő eltöltése során kerülnek interakcióba. Ennél viszont jóval lényegesebb a családi szint, amellyel naponta kapcsolatban vannak az ingázó asszonyok. Így elengedhetetlen a munkaadók, gondozott személy/személyek igényeinek, szokásainak megismerése, kulturális kódjainak dekódolása. A találkozások olyan konfliktusok megnyilvánulásának adnak lehetőséget, amelyek a dolgozó-munkaadó, beteg-felvigyázó, falusi-városi, kárpátaljai-más országbeliek státuszából adódó magatartások összeegyeztetéséből adódnak. A másság összetevőinek Kapitány Ágnes-féle meghatározásából az idősápolásban felmerülő tényezői: vallási nézetek, ünnepek, értékrend, a tárgyi világ különbözőségei, (esetleg a dolgozó migrációja által folyamatosan mozgásban lévő eszköz- és alpanyagkészlet), időgazdálkodás, szokások, emberi kapcsolatok, kommunikáció, tabuk, falusi-városi lét összehasonlításából adódó különbségek [6, 17–20.].

Az otthoni közegét fizikai értelemben elhagyva, rövidebb-hosszabb ideig (egyhuzamban eltöltött munkaidőként 1, 2, 3 vagy akár 6 hónapos munkaszakaszokat említene) külföldön elhelyezkedve az idősápolónak ismeretlen, idegen országban elhelyezkedve kell érvényesülnie. Az otthoni közegben kialakított életvitelen túl egy bizonyos értelemben egy ahhoz azonos (mindkét fél magyar nemzetiségű, anyanyelvű), mégis egyes dimenzióiban eltérő jellegű kulturális miliő kerül előtérbe. Munkaadó-munkavállaló kapcsolatában alkalmazkodás folyamata elsősorban az idősápolótól mint fizetett alkalmazottól elvárt, azonban bizonyos szokás-cselekvésekben való bekapcsolódás a munkaadó részéről is megjelenhet. Ilyen például a munkaadó csatlakozása a munkavállaló esti imádkozásához; vagy amikor a kezdetben megtiltott sorozatnézés egy idő után feloldódott, a munkaadó lett az, aki igényelte a heti rendszerességű epizódnézést.

Idegen kulturális közegbe érkezve nélkülözhetetlen a helyi normák megismerése és tolerálása, ami a gazdasági sikerességnek feltétele, amely elengedhetetlen az elvárások megértéséhez, a konfliktusmentes kommunikációhoz [7, 53–54.]. A találkozás folyamán alkalom nyílik egymás megfigyelésre, véleményformálásra, véleménynyilvánításra, benyomások kialakulására [2, 262.]. Gyakran az egy-egy személlyel való megismerkedés révén tapasztalt különbözőségek, viselkedésminták a tágabb értelemben vett közösségre kiterjesztett sztereotípiák alapjául szolgálhatnak.

Kutatómunkám során alátámasztást nyert, hogy az egyik legszembetűnőbb terület, amelyben tradíciók, ízlések összetalálkozhatnak: konyha tere. Itt szinte naponta lehetőség nyílik sztereotípiák kialakítására, multikulturális iskolaként a másik ízlésvilágának kiismerésére [3, 42.]. Az otthon kialakított, megszokott és az idegen közegben mutatkozó ízlésbeli eltérések elsősorban itt érzékelhetőek. Azokon a helyeken, ahol az ápolóra konyhai teendők hárulnak, előfordul, hogy az elkészített ételek ízvilágát a gondozott személy elvárásai határozzák meg. Mindemellett egyben megtörténik a két szokásvilág összeegyeztetése. A másság és az eltérések különböző szinteken jelentkezhettek, pl.: nyelvhasználatbeli eltérés: *aszpik-kocsonya*; otthoni ízek hiánya: egyik adatközlő képtelen az üzletben vásárolt hús elfogyasztására, ezért sokáig otthonról szállítja azt, illetve a sertéspestis okozta állati eredetű termékekre kiterjedő tiltás után inkább nem fogyaszt húst; a köretként tálalt tésztához a pörköltet Kárpátalján tejföllel készítik és *paprikás*, *tejfeles paprikás* néven definiálják, míg a magyarországiak ezt a módszert és megnevezést nem ismerik stb. A munkavállalók által az egyik legtöbbször emlegetett, de a gondozás előtt csak hallásból ismert étel a különböző fajtájú (spenót, brokkoli, sütőtök) krémleves volt. „*Főzni nem úgy főznek, mint mi főzünk. Teljesen, tudod, mindenféle gazokat, spenóttól, spárgától, kutya fülétől kezdve mindent. Ugye, mi ilyeneket nem csinálunk*”(G. J.). Hazatérve, az eltanult cselekvéseknek csupán kis része kerül alkalmazásra. Többen is beszámoltak, hogy a munkaidő alatt jól begyakorolt fűszerezési módot, különböző receptek készítését otthon az ízlésvilág különbözősége, a „*megszokás*” miatt elvetik.

Az alkalmazkodás azonban nem minden esetben jelenti a munkaadók elvárásainak való mindennemű megfelelés kényszerét. Az egyik, legszembetűnőbb, a munkavállalók által kiemelt szegmens, amelyért készek akár heves vitákat folytatni: a hit kérdése, a vallás tere. A munkavállalókkal folytatott beszélgetések alapján azt tapasztaltam, hogy a munka végzése alatt a megkérdezett asszonyok közül mindegyik esetében megjelenő erős védekezési, alkalmazkodási stratégia a hit és a vallás előhívása, megjelenítése, megélése. Mindez a munkában megmaradás egyik befolyásoló tényezője, amely folyamatos biztos pont marad a munka ideje alatt is. A helyszín és a körülmények eltérőek, a kiváltott érzés és a funkció viszont egyezik az otthonival. A munkavállaló-munkaadó 24 órás együttélése folyamán előfordulnak konfliktushelyzetet, amelyet a feleknek kezelniük kell. A vallási, hitbéli kérdésekről való ellentétes, eltérő meggyőződés gyakran jelenik meg a munkaadó-munkavállaló közötti diskurzusban. Az eltérő/hasonló



vallásgyakorlási, ideológiai mintákkal való találkozás akár a fogadó közösség nagyobb csoportjára kiterjesztett sztereotípiák alapjául is szolgálhat. A beszélgetések tanúsága szerint a konfliktusok alapja legtöbbször nem felekezeti eltérésekből adódik, hanem a vallásos-ateista/profán életfelfogás találkozása és összeütköztetése kapcsán jelenik meg. A vallási különbségek viszont tapasztalataim szerint nem okoznak különösebb problémát az munkaadó-munkavállaló viszonyában. „Kérdezte (a munkaadó), hogy én milyen vallású vagyok. Mondom, én tisztelek minden vallást. A menyem református, nálunk ebből sose volt probléma, és betérek bárhová imádkozni” (G. É.).

A beteggondozó nők verbális repertoárja is több szinten mutat különbséget a beteggondozás során interakcióba kerülő személyek által beszélttel. Érdekes, hogy nem csupán a saját észrevételeikről számoltak be, hanem munkaadók az eltérések felfedezésére tett megjegyzéseit is továbbították. Mindez egyben egyfajta kuriózum tudatosítását is jelöli a munkavállalók részéről. A salánki asszonyok nyelvhasználata erős nyelvjárási sajátosságokat hordoz, valamint megjelenik a kétnyelvűségi hatásként a kölcsönzés is, amely Csernicskó István szerint is leggyakrabban szókölcönzés terén aktualizálódik [4, 127.]. Az adatközlők a leggyakrabban használt kölcsönzések között említették: *májka, nyevigyimka, borscs, paszport, grecska, tumbocska* stb.

A nyelvjárási sajátosságok tekintetében a megkérdezettek mindegyike utalt nyelvhasználatbeli eltérésekre, hangok, szavak, szókapcsolatok szintjén egyaránt. Hangtani szinten legjellemzőbb sajátosság a diftongusok, a zárt e (ë) ejtése [5]; a -süksükölés, -n gyakori palatalizációja: *paplany, szappany; a -val/-vel rag nem hasonul a szóvégi mássalhangzóhoz: késvel, buszval, kenyérvél* stb. A szóhasználat terén ilyen eltérés volt pl.: a munkavállaló szóhasználatában szereplő *pad* szó, amely a munkaadó *padlás* definíciójának felel meg. A *pad* kifejezést a munkaadó az ülő alkalmatosságra használja, melyet a munkavállaló *lócaként* ismer.

Beszélgetéseink folyamán azt tapasztaltam, hogy az esetleges félreértéseket nem feltétlenül kommunikációs kudarcként élték meg (mint ahogyan romániai menekültek esetében beszámol [1], hanem az önelhatárolás lehetőségeként, saját kultúra kuriózumként való megéléseként. A nyelvi stigmatizáció azonban megtörténik, s emiatt a nyelvhasználatuk terén változás megy végbe, hiszen elmondásuk szerint továbbiakban az idősgondozás folyamán a standard változatot próbálják gyakorolni, hazatérve pedig a kárpátaljai változatot. Persze az idegenben töltött idő, ha csak minimális

mértékben is, hazatérve is nyomot hagy a munkavállaló identitásában. Ha nem is minden esetben használja az eltanult, standard kifejezéseket, hozzátartozóinak (akár egy élménybeszámoló keretein belül is) felhívja figyelmét a tapasztaltakra. Tény, hogy a nyelvhasználati eltérésekből adódó hátrányos megkülönböztetések, bár ritka esetben, de előfordulnak. Mindezek előkerülhetnek szolid megjegyzésként, vagy egy-egy, a munkaadó-munkavállaló közötti konfliktus kapcsán. „*És akkor (a munkaadó) elmondott mindennek, nem tudsz beszélni, na mindegy. Hát én, mondom neki: ilyen faragatlan tuszkó vagyok.*” (G. É.) Ritkább esetben megjelenik a „leukránozás”, mint etnikai címkézés. (Az egyik munkavállaló nőt éjjel, álmában, betegsége miatti elborult tudatállapotban lepte meg munkaadója „*Kelj fel, te ukrán dög!*” felszólítással). Ez egyben a származási vidékhez való sztereotíp képzettársítás sarkított példája is.

A migráns lét hozzátartozója a földrajzi helyváltoztatás, eltávolodás a lakóhelytől, vagyis az otthon elhagyása rövidebb vagy hosszabb ideig [8, 24–25.]. Bár ideiglenes eltávolodás történik, a kommunikációs eszközök és a folyamatosan fejlődő információs technika segítségével kapcsolatban tudnak maradni a kibocsátó közeggel, jelentősen megkönnyebbül a kommunikáció az otthon és a távol lévő családtag között. Kommunikációs eszköz lehet a telefon (az elmondások alapján a külföldi hívás emelt tarifadíjai miatt csupán ritka esetben alkalmazzák, esetleg Magyarországon belüli ismerősökkel való kapcsolattartás céljából), a Facebook, a Messenger, a Skype használata jelentősen olcsóbbnak bizonyul, mindezek használatát gyakran a munkavállalás révén sajátították el. Ekképpen, ha fizikai mivoltukban nem is, de technikai eszközök segítségével lehetőség nyílik a kapcsolattartásra. Mindez nem csupán az otthoniakkal történő személyes kommunikáció révén jelenik meg, hanem referenciaként, vágyakozás tárgyaként, folyamatos összehasonlítási alapként [8, 24–25.], egy idealizált, identitás megerősítő mintaként szolgál. A más munkavállalókkal és váltókkal tartott kapcsolat is nagy jelentőséggel bír a gondozás alatt. A munkavállaló számára egymás biztatása segít átvészelni a nehezebb helyzeteket, az azonos országból (faluból) érkezők között hangsúlyosabbá válik a közös származás tudata.

Összesítésként elmondható, hogy az azonos nemzeti tudat ellenére a Magyarországon idősápolást vállalók a mindennapok különböző szintjein érzékelik a kulturális közeg, vagy az egyéni életviteli módból adódó másságot. A munkavállalók gyakran alkalmazzák az önelhatárolódás stratégiáját a város-falu párhuzamba állítása, vagyoni alapú különbségek bizonyos oldalainak felerősítésével keletkező sztereotípiák mentén. Van,

aki az eltéréseket konkrétumokra vezeti vissza, mint az értékrend, köszönési mód, öltözködés, szabadidő eltöltése, háztartási munkához való viszony, különböző kompetenciák megléte vagy hiánya, fizikai aktivitás mértéke, problémamegoldó képesség. Sokan az egymással szemben történő idegenség, bizalmatlanság tényezőkben látják jellemezni a fogadó közösséget. Egyik munkavállaló a számára nehezen körbeírható elképzelést a „*másak*” kifejezéssel jelzi:

„*Másak, mint mi vagyunk. Ugye mi itt falun vagyunk, ismerjük egymást, köszönünk, beszélgetünk, hát ott másak... Nem tudom megmagyarázni, magyarok vagyunk, próbálunk alkalmazkodni, de itt a falun megint más.*” (K. E.)

Azonban az eltávolodás megnyilvánulásai ellenére a kultúrák közötti szimbolikus határok a pozitívumok, illetve a fogadó és a saját közösség közötti hasonlóságok felfedezésével megnyílni látszanak. Mindez főleg azoknál a munkavállalóknál jelenik meg, akik már hosszabb ideje dolgoznak külföldön, több a tapasztalat, nagyobb ismeretségi hálózatra tettek szert, illetve az előzőekben valamilyen módon hosszabb időre kapcsolatba kerültek más országbeliekkel. Ennek egyik lépcsőfoka lehet az otthoni fogadó közösség tagjai közötti árnyalt kép nem csupán tudattalan jelzése, hanem már tudatosítása is, mely tapasztalataik alapján: „*Mindenféle emberek vannak.*” (G. J.); „*Hát nagyon sok rendes emberrel is találkoztam, meg szeméttel is, de hát az mindenhol van.*” (B. É.).

### Felhasznált irodalom

1. BARTHA Csilla (1991). Erdélyi menekültek magyar nyelvi viszontagságai.
2. In: Regio. Kisebbségtudományi Szemle, 2. évf. 1. sz. <http://epa.oszk.hu/00000/00036/00005/pdf/06.pdf> (letöltés dátuma: 2018. 02. 26.)
3. BÍRÓ A. Zoltán (1996). A megmutatkozás kényszere és módszertana. Az etnicitás vizsgálatának szempontjai és esélyei egy közép kelet-európai mikrorégióban. In.: Gagygyi József–Bartha György (szerk.): *Egymás mellett élés. A magyar román, magyar cigány kapcsolatokról.* Budapest–Csíkszereda: KAM – Regionális és Antropológiai Kutatások központja – Pro-Print Könyvkiadó.
4. BOKOR Zsuzsa (2004). Úgy elmegyek, meglássátok... Román nők migrációs stratégiái egy olaszországi városban. In: Szabó Á. Töhötöm (szerk.): *Lenyomatok 3. Fiatal kutatók népi kultúrájáról.* Kolozsvár: Kolozsvár: Kriza János Néprajzi Társaság (Kriza Könyvek, 23). 31–52.o.
5. CSERNICKÓ ISTVÁN–HIRES KORNÉLIA (2003). A kölcsönzés – In: Csernicskó István szerk. *A mi szavunk járása. Bevezetés a kárpátaljai magyar nyelvhasználatba.* Beregszász: Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola, 125–138.
6. HORVÁTH Katalin (1976). *A kárpátontúli magyar nyelvjárások magánhangzó rendszere.* Ungvári Állami Egyetem. Uzshorod

7. KAPITÁNY Ágnes–KAPITÁNY Gábor (1996). *Kultúrák találkozása-kultúraváltás*. Szombathely: Savaria University Press. 5–20. o.
8. MALOTA Erzsébet–MITEV Ariel (2013). *Kultúrák találkozása. Nemzetközi kommunikáció. Kultúrsokk. Sztereotípiák*. Budapest: Alinea Kiadó. 51-59. o.
9. WILHELM Gábor (2014). Migránsok és tárgyi kultúra. Elméleti és módszertani megjegyzések. In: Árendás Zsuzsa–Szeljak György (szerk.): *Vándorló Tárgyak. Bevándorlók Tárgykultúrája Magyarországon*. Budapest: Néprajzi Múzeum. 24–34. o.

**Полікультурність та різноманітність у 21 столітті.** Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Полікультурність та різноманітність у XXI столітті», Берегове, 27–28 березня 2018 року / Редактори: Еніке Надь-Коложварі, Сільвія Ковач – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018. – 420 с.

**ISBN 978-617-7692-09-5**

Збірник містить тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Полікультурність та різноманітність у XXI столітті», яка відбулася 27–28 березня 2018 року в м. Берегове. Організаторами конференції стали кафедра філології Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці II і кафедра полікультурної освіти та перекладу факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету.

**УДК: 061.3**

**П– 79**

*Науково-довідкове видання*

**ПОЛІКУЛЬТУРНІСТЬ ТА РІЗНОМАНІТНІСТЬ  
У 21 СТОЛІТТІ**

Міжнародна науково-практична конференція  
Берегове, 27–28 березня 2018 року

**Збірник тез доповідей**

2018

**Редактори:**

*Еніке Надь-Коложварі – Сільвія Ковач*

**Коректура:**

*Ільдіко Гріца-Варцаба, Маріанна Левріні, Олександр Кордонець*

**Верстка:**

*Вікторія Товтін, Олександр Добош*

**Обкладинка:**

*Іштван Коложварі, Олександр Добош*

**Відповідальний за випуск:**

*Ільдіко Орос, Олександр Добош*

**Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»**

88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36, e-mail: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного  
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції*

*Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року*

Підписано до друку 22.10.2018.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 11,7. Формат 70x100/16.

Замовл. № 2520. Тираж 200.